

dem. Endvidere er der Tilfælde, hvor der i Anledning af Mord er nedsat en Kommission. I denne Slags Sager, hvor der er foregaaet en alvorlig og grov Forbrydelse, er det, at Befolkningen i høj Grad ønsker, at der bliver gjort, hvad der efter menneskelig Magt kan gøres for at faa Forbrydelsen opklaret, og det kan jo ikke tjene til Forklejnelse for den Stand, jeg tilhører, at vi, der have saa mangeartede Forretninger, saa stort Ansvar og et saa stort Virksomhedsomraade, kunne ønske, at i enkelte Tilfælde Undersøgelsen af saadanne alvorlige Forbrydelser betros til Personer, der dels have lagt en særlig Bægværelse for Dagen for at kunne faa Forbrydelser opklarede og dels indenfor et vist Tidsrum kunne ofre hele deres Tid til Opklaren af den bestemte Sag.

Dette er Betragtninger, som have motiveret ekstraordinære Retters Benyttelse i den forløbne Tid, og jeg tror, det i Virkeligheden ogsaa er Betragtninger, som kunne motivere deres fortsatte Benyttelse i den kommende Tid. Men i hvert Fald, hvad man nu mener herom, er det ganske overspændt at tale om forfærdelig Ulykke ved den Maade, hvorpaa den afgaaede Justitsminister har benyttet ekstraordinære Retter, eller at fantasere om, at han i Fremtiden vilde have benyttet dem paa en helt anden Maade. Det er noget, der aldeles ikke ligger noget fornuftigt til Grund for.

Alle disse fire Punkter ere imidlertid Punkter, som man maa kalde meget begrænsede Spørgsmaal, og hvis der indenfor de forskellige Lovgivningsfaktorer var Enighed om, at der er Anledning til at ændre Lovens Affattelse paa disse Punkter, vilde en Forandring der neppe frembyde uoverkommelige Vanskeligheder. Fra den højtærede Justitsministers Side vil der aabenbart ingen Vanskeligheder i Realiteten gøres, men naar han dog advarer imod at komme ind paa Realitetsforhandlinger paa disse Punkter, maa han formodentlig have Grund til sin Advarsel i de Stemninger, der raade i det andet Ting. Jeg vil dog, inden jeg forlader de ekstraordinære Retter, sige, at naar det er min personlige Opfattelse, at vi i Fremtiden ikke kunne undvære ekstraordinære Undersøgesdommere, mener jeg dog, at man meget godt kan bestemme sig for en Omformning og Begrænsning af den Bestemmelse, Lovforslaget ner indeholder. Hvad der hidtil har været Trang til og i Fremtiden kan trænges til, er en Adgang til ekstraordinært at kunne udsende en Mand som Undersøgesdommer. Derimod kan jeg ikke se, at

der er nogen Trang til, at denne Mand skal have domsafsigende Myndighed. Det er ogsaa et Punkt, hvor der rimeligvis kan opnaas Enighed. Et andet Spørgsmaal er, om den, der udpeger de Personer, der beklæde disse Retter, skal være Justitsministeren eller Domstolene, altsaa f. Eks. Landsrettens Formand. Paa dette Punkt tror jeg, det vil volde betydelig Vanskelighed at faa en anden Affattelse af Lovforslagets Bestemmelse, men jeg kan ikke lægge Skjul paa, at jeg af principielle Grunde kunde ønske en anden Ordning.

Det mest omfattende Punkt i Lovforslaget er de Bestemmelser, der medføre, at Retsplejen og Forvaltningen udenfor København ikke blive adskilte undtagen i de enkelte Tilfælde, hvor der i den samme Jurisdiktion ansættes færre Embedsmænd. Dette Punkt er det ikke saadan at komme bort fra, thi det er et af dem, hvor der er sket en betydelig Reduktion i de Udgifter, Lovforslaget medfører. Jeg maa nu først sige, at naar man nu tror, at det i Realiteten betyder saa grumme meget, om Underdommeren og Politimesteren er den samme Person og navnlig i den Retning, i hvilken det ærede Medlem vil tillægge det Betydning, nemlig derved, at det giver Justitsministeren en Magt, en uheldsvanger Magt over Dommeren, er det dog vist en Fejltagelse. Efter min Mening betyder det grumme lidt. Det betyder vel, at Kongen kan afskedige en Underdommer, naar denne tillige er Politimester. Men er denne Myndighed da nogen Sinde hidtil i det konstitutionelle Tidsrum, og er den særlig af den afgaaede Justitsminister bleven benyttet til at influere paa Domsmagten? Jeg tror, man maa have en meget dristig Fantasi for at mene noget saadant, jeg tror ikke, en eneste Underdommer har følt sig forulempet ved Tanken om, at han maaske kan blive afskediget af Kongen, naar han har gjort det, som han mente var hans Pligt som Dommer. Nej, Forholdet er jo heller ikke det. Naar man vil høre Befolkningen om, hvorvidt der er gaaet for skrap frem overfor Dommerne, mener den tværtimod, at vi ere altfor lemfældige mod Embedsmænd. Det er i Virkeligheden en praktisk Vanskelighed, at saa længe en saadan Embedsmand ikke fuldt ud forsømmer sin Pligt, har man saa store Betæneligheder ved at afsætte ham, fordi han er Dommer. Det kan altsaa være principielt rigtigt, men det er i Virkeligheden der, de praktiske Vanskeligheder ligge. Jeg skal nu sige til det ærede Med-